

Полезни съвети

- Преди да прибегнете до кредит, се уверете, че Ви е необходим. Във всеки случай ще върнете повече отколкото ще получите, затова помислете дали имате реална нужда от средствата и има ли друг начин да ги набавите.
- Предварително определете каква сума Ви е необходима, за колко време искате да я върнете и колко най-много бихте могли да плащате месечно.
- Проучете офертите на различни банки. Попитайте и за допълнителни услуги, които ще трябва да използвате – какви са, колко ще Ви струват, ако не са задължителни – какво Ви спестяват, ако ги използвате.
- Запознайте се с всички условия преди да подпишете договора. Ако не разбирате нещо, попитайте банковия служител.

Прочетете още:

Отказ от отговорност

Тази брошура е с информативен характер и цели запознаването с определен проблем. Тя не съдържа професионални или правни съвети. Ако се нуждаете от конкретен съвет, Ви препоръчваме да се обръщате към съответния квалифициран специалист.

Брошурата не представлява съвет за вземане на инвестиционно решение или препоръка за покупка, или продажба на финансови инструменти, инвестиционни или други финансови продукти. Авторите не носят отговорност за претърпени загуби при ползването ѝ.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

**Катедра „Финанси“
Клуб „Финанси“**

**КАК ДА ИЗБЕРЕМ
БАНКОВ КРЕДИТ**

серия „Моите финанси“

Варна, 2016 г.

Всички знаем какво е банков кредит... или така си мислим. Как да изберем най-добрия заем? Кои са най-важните условия, за които да следим?

„Цената“ на заема

Често се казва, че цената на заема е неговата лихва. Това твърдение е вярно, но непълно. Действително запластените лихви са разликата между ресурса, който сте заели, и сумата, която връщате. Но има и други елементи, които оскъпяват банковия кредит. Такива са всякакви такси (за кандидатстване, за одобрение, за управление). Напр. банка X и банка Y предлагат сходни заеми. Банка X има лихвен процент 10%, а банка Y – 8%. Но банка Y компенсира по-ниския лихвен процент с повече такси и заемът към нея е „по-скъп“ от този на банка X. За да се осигури сравнимост на заемите, банките са длъжни да предоставят кредитна оферта според т.нар. европейски формуляр с изчислен **годишен процент на разходите** (ГПР) при сключване на договора. ГПР включва всички преки разходи по заема (лихви, такси и комисиони) и се представя като годишен процент от сумата на отпуснатия заем.

Погасителен план

Погасяването на заема може да се извърши по различни начини. Важно е да изберете погасителен план, който отговаря на Вашите предпочитания – на кое число да плащате вноската, какъв да е нейният размер и др. Предварително трябва да съобразите плащанията си така, че да не изпитвате затруднения с погасяването им. Например ако доходите Ви зависят от сезона, добре е вноската да е такава, че да можете да я платите и при най-ниските възможни приходи. По този начин няма да се изправите пред проблем с балансиране на личния си бюджет. Обикновено банките предлагат кредити с равни (анюитетни) вноски. При тях всеки месец се заплаща еднаква сума. При някои видове заеми банките могат да предложат погасителен план с намаляващи вноски. В този случай в началото вноските са с по-висок размер, а след това намаляват. При тях общата платена сума е по-ниска отколкото при сходен заем с анюитетни плащания, но в началото може да се изпитва напрежение поради по-големите плащания.

Параметри

Ако вече сте решили да ползвате заем от банка, е добре да направите точна преценка на главните му параметри. *Лихвата* може да бъде фиксирана или плаваща. Фиксираната лихва осигурява яснота на бъдещите плащания, докато при плаващата има възможност за повишаване или намаляване на лихвения процент. Подълг *срок на погасяване* означава по-ниска вноска, но едновременно и по-голяма общо изплатена сума. Банките изискват и *обезпечение* на предоставените заеми – ипотека на недвижим имот, залог на лично имущество, кредит срещу депозит, поръчителство от трети лица и др.

Допълнителни услуги

В ГПР по правило се включват всички преки разходи по погасяване на заема – лихви, такси и комисиони. Но в методологията за изчисление не се отчитат други услуги, които може да се наложи да използвате. Такива могат да бъдат плащане на комунални услуги, издаване на дебитна карта от по-висок клас, интернет банкиране и др.